

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 15/11

Meditaties:

Deze meditatie staat ook online op <https://youtu.be/RybpaUwFmmE>

God dienen

Meditatie door proponent Gijs Bleijenberg en ds Jelle Brouwer (Mechelen-Noord)

Intro: Careless Love (Hugh Laurie)

Don't you never drive a stranger from your door.
It may be your sister or your brother, you'll never know.

Welkom en bemoediging

“Jaag nooit een vreemdeling van je deur weg. Het kan je zus of je broer zijn, je kunt niet weten.”

Beste vrienden, van harte welkom in onze online-viering.

In onze samenleving wint de overtuiging hoe langer hoe meer terrein dat geloof niets te zoeken heeft op het publieke domein. Het is een privézaak wat je gelooft en wie je aanbidt en daar heeft niemand anders iets mee te maken. Iets voor de binnenkant, dat van buiten niet zichtbaar hoeft te zijn.

In onze viering van vandaag zullen we merken, dat dat toch wel een heel eenzijdig beeld is, dat zeker voor het christendom niet zomaar opgaat. Want alles wat we zeggen en doen voor andere mensen heeft voor God belang, omdat Hij hart heeft voor al Zijn kinderen, de zwaksten voorop.

Ook deze viering beginnen we daarom in Zijn naam.

Onze Hulp is in de Naam van de Heer,
Die hemel en aarde gemaakt heeft;
Die trouw blijft tot in eeuwigheid
En niet loslaat wat Zijn hand aan ons begon.

Genade zij u en vrede
van God onze Vader
en van Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Kyriegebed

Laat ons de Heer aanroepen voor de nood van de wereld,
en Zijn naam prijzen,
want Zijn barmhartigheid heeft geen einde.

Laat ons bidden:

Heer, onze God,
wij bidden u voor uw mensenkinderen
van wie het leven wordt beheerst door beperkingen en dreigingen,
zonder dat we echt de mogelijkheid hebben elkaar nabij te komen en tot troost te zijn,
maar ook van de kwetsbare mensen die uit de aandacht zijn geraakt van de media
omdat de pandemie nu alle aandacht opeist.

En we bidden: Heer, ontferm U.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 15/11

Behoed ons voor een gevoel van fatalisme,
dat we het opgeven om het goede te zoeken voor elkaar.
Behoed ons ervoor dat we zo gewend raken aan de statistieken
dat we geen oog meer hebben voor de mensen die getroffen zijn.
Behoed ons ervoor dat we ongevoelig worden voor het leed van onze zusters en broeders.
En we bidden: Christus, ontferm U.

Open onze ogen voor de tekenen van hoop die er ook zijn,
voor de mensen die zich inzetten voor het ontwikkelen van vaccins,
voor hen die zich wijden aan de zorg voor patiënten en risicogroepen,
voor hen die zich verzetten tegen onrecht en ongelijkheid,
voor hen die opkomen voor waarheid en openheid.
En we bidden: Heer, ontferm U.

En laat onszelf vooral niet buiten schot blijven.
Vuur ons aan met uw Geest die ons met U en elkaar verbindt.
Toon ons waar wij een verschil kunnen maken in uw naam.
Spreek ons aan met uw boodschap van hoop, geloof en liefde.
Daarom bidden we U als we roepen:
Heer ontferm U over deze wereld.
Heer ontferm U over ons.
Amen.

Lied: Zolang er mensen zijn op aarde (NLB 981)

- | | | | |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Zolang er mensen zijn op aarde,
zolang de aarde vruchten geeft,
zolang zijt Gij ons aller Vader,
wij danken U voor al wat leeft. | 5 | Daarom moet alles U aanbidden,
uw liefde heeft het voortgebracht,
Vader, Gijzelf zijt in ons midden,
o Heer, wij zijn van uw geslacht. |
| 2 | Zolang de mensen woorden spreken,
zolang wij voor elkaar bestaan,
zolang zult Gij ons niet ontbreken,
wij danken U in Jezus' naam. | | |

Schriftlezing: Matteüs 25:31-46

31Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorierijke troon. 32Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt; 33de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links. 34Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: "Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. 35Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, 36ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe." 37Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven? 38Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed? 39

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 15/11

Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?” 40En de koning zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijkste van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.” 41Daarop zal hij ook de groep aan zijn linkerzijde toespreken: “Jullie zijn vervloekt, verdwijn uit mijn ogen naar het eeuwige vuur dat bestemd is voor de duivel en zijn engelen. 42Want ik had honger en jullie gaven mij niet te eten, ik had dorst en jullie gaven me niet te drinken. 43Ik was een vreemdeling en jullie namen mij niet op, ik was naakt en jullie kleedden mij niet. Ik was ziek en zat in de gevangenis en jullie bezochten mij niet.” 44Dan zullen ook zij antwoorden: “Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien of dorstig, als vreemdeling of naakt, ziek of in de gevangenis, en hebben wij niet voor u gezorgd?” 45En hij zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie voor een van deze onaanzienlijken niet gedaan hebben, hebben jullie ook voor mij niet gedaan.” 46Hun staat een eeuwige bestraffing te wachten, de rechtvaardigen daarentegen het eeuwige leven.’

Verkondiging

Gemeente van Christus, naarmate we het einde van het evangelie van Matteüs naderen, wordt de toon van zijn boodschap steeds dringender. We staan voor een keuze die bepalend zal zijn voor ons leven en zelfs voor wat er daarna nog volgt. Het is duidelijk, dat het er nu op aan komt. En stapje voor stapje wordt ons onthuld, wat dat betekent, totdat tenslotte de keuze die Jezus zelf maakt en die Hem voorbij het lijden en het kruis voert ons laat zien, hoe alleen een leven dat draait om God en de naasten echt toekomst heeft.

In dat opzicht gaat de vergelijking van Jezus met Mozes niet meer op, die in dit evangelie vanaf het begin de toon heeft gezet. Matteüs deelt zijn evangelie in met behulp van vijf grote redevoeringen, waarvan de Bergrede de eerste is en de Gelijkenisrede, waarvan we vandaag het slot lezen, de afsluiting vormt. Zo trekt hij een parallel met de vijf boeken van Mozes, de bemiddelaar van het verbond tussen God en Zijn volk, degene die aan Israël het Woord ten leven heeft doorgegeven. Maar méér dan Mozes is hier. In Jezus wordt voorgoed zichtbaar Wie God wil zijn voor Zijn kinderen en hoe Hij gediend wil worden, namelijk doordat wij instaan voor elkaar.

Dat wordt geleidelijk-aan duidelijk in de gelijkenissen die Jezus vertelt over het Rijk van God.

De gelijkenis van de tien meisjes hield ons voor ogen, dat we het niet te gauw moeten opgeven, maar volhardend blijven uitzien naar de komst van de Bruidegom die het feest inluidt. En de gelijkenis van de talenten drukt ons op het hart om vooral niet de handen in de schoot te leggen, maar actief te blijven werken in dienst van de Heer. Maar daarbij bleven bepaalde belangrijke vragen nog open. Vandaar onze derde parabel van vandaag, die de andere beide aanvult.

Waar we er de afgelopen weken nog wat het raden naar hadden, wat nu precies de olie was in de lampjes van de 10 meisjes of het licht dat de duisternis om hen heen verdrijft - ik heb toen gezegd: een levend geloof, maar wat is dat eigenlijk? - en wat de betekenis van de talenten waar de dienaren van de man die op reis ging mee moesten werken, daar wordt ons dat vandaag veel duidelijker voor ogen gesteld. Het gaat om een levenshouding die de ander ziet staan en ziet zitten, een manier van leven die niet het eigen ‘ik’ in het middelpunt van

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 15/11

alles stelt, maar die beseft dat iedereen deel is van een groter geheel en pas gelukkig wordt in een relatie met God en met mensen.

Het gaat dus niet alleen om je overtuiging, maar wel degelijk ook om hoe je die handen en voeten geeft in de praktijk van alledag. Dat is niet in strijd met de ontdekking van Luther van het geloof als enige basis voor aanvaarding door God of met Paulus' nadruk op de genade. Want God verandert mensen. Wie zich een kind van de Allerhoogste mag weten, bemind en aanvaard ondanks de tekortkomingen die ons allemaal ingebakken zijn, die kan niet langer onverschillig staan tegenover al die anderen, die in Zijn liefde delen. Het geloof is niet enkel iets voor privé, voor in de binnenkamer, maar het wil geleefd worden. Als het echt is, zal het alles kleuren en vorm geven wat je zegt en wat je doet, als vruchten die aan iedereen laten zien wat er van binnen leeft. Zoals woord en daad bij elkaar horen als twee zijden van één medaille, zo horen ook geloof en levenswijze bij elkaar als binnen- en buitenkant.

De gelijkenis van de schapen en de bokken is daarvan een praktische vertaling. Hij toont, hoe de Heer gediend wil worden. En kennelijk is daarbij onze houding tegenover anderen van groter belang dan de zuiverheid van onze opvattingen. Want het is wel een erg doorzichtige uitvlucht om in de volken die vóór de Mensenzoon worden gebracht alleen de anderen te zien, de volken in de zin van de niet-gelovigen, die dan op een andere manier worden geoordeeld dan de volgelingen van Christus. Dan zou Christus zijn volgelingen er niet toe opgeroepen hebben om meer dan het gewone te doen en om de liefde tot God en de naaste maatstaf van alles te laten zijn. Nee, we mogen ons wel degelijk aangesproken weten door deze gelijkenis, opgeroepen om met barmhartigheid naar elkaar te kijken, om te delen in de bewogenheid van God zelf om iedereen die vermalen dreigt te worden onder de wielen van de 'gewone' gang van zaken in de wereld. Honger en ziekte worden niet als noodlot gezien, of als straf van God, maar als iets dat bestreden moet worden. Gevangenen worden niet afgerekend op de fouten die ze ooit maakten, maar gezien als menselijke wezens die evenzeer als wij van liefde leven. En vreemdelingen worden niet als een bedreiging gezien van onze eigenheid, als profiteurs die we zoveel als mogelijk is buiten de deur moeten houden, maar als een mogelijkheid die ons van God wordt geboden om te laten zien dat we goed hebben begrepen, waar het Hem altijd al om begonnen was.

Als we als kerken aandacht vragen voor al deze dingen, dan is dat niet omdat wij een bepaald politiek programma voorstaan. Het is simpelweg omdat we dat zo in de Bijbel lezen en dat ervaren als de wil van God. Ook al gaat het dwars in tegen onze eigen wensen en ons eigen belang, we geloven dat we alleen zo het geheim van het bestaan op het spoor komen, de sleutel tot waarachtig geluk. In Gods naam wordt er een kritische maatstaf aangelegd aan onze natuurlijke neiging tot zelfhandhaving en zelfbehoud, om ons open te breken uit ons steenharde en onvruchtbare egoïsme en te ontdooien tot medemenselijkheid.

Maar is dat niet teveel gevraagd? Onrealistisch en onmogelijk? Wie één mens voorbijloopt - hongerig, dorstig, vreemdeling, naakt, ziek, gevangen - schiet tekort, zo klinkt het. Maar je kunt toch niet de ellende van de hele wereld oplossen?

Ik denk ook niet, dat we ons daar te veel zorgen over moeten maken. Het gaat in de eerste plaats om degenen, die op ons pad gebracht worden. Het voornaamste is, dat je in elke mens die je ontmoet Christus herkent, in elk menselijk gelaat dat om hulp naar je opgeheven wordt Gods gelaat ziet dat een beroep op je doet. Dát is het wat ons apart zet, wat ons tekent als

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 15/11

mensen-met-een-opdracht, burgers van het Rijk van God. Zo zijn we geroepen om niet op onszelf te leven maar naasten te worden, mede-mensen, die om elkaar geven en met elkaar verbonden blijven, zelfs als we noodgedwongen afstand moeten houden.

In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Amen.

Lied: O liefde die verborgen zijt (NLB 561)

1 O Liefde die verborgen zijt
in diepe stilten eeuwigheid,
erbarm U over ons bestaan,
het wordt verraden en verdaan.

3 De minsten van de mensen zijn
daar uitgestrekt in angst en pijn.
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.

Voorbeden

Laten wij danken en voorbede doen tot onze goede God.

God van de eeuwigheid, trouwe Vader in de hemel,
wij roepen U aan met het verlangen om een naaste te zijn voor de ander,
om elkaar te ondersteunen zoals U het ons geleerd heeft.

Wij danken U voor de lessen die U aan ons geeft.

Wij danken U, Vader, dat er lichtpuntjes mogen zijn in deze wereld,
dat er uitzicht is op een vaccin, dat er uitzicht is op een tijd na deze donkere periode.

Wij danken U ook, dat wij als gemeente met elkaar verbonden mogen zijn via het internet,
dat wij verbonden mogen zijn met de gemeentes hier in de omgeving
en dat wij bovenal verbonden met U mogen zijn.

We bidden U, Vader, voor onze gemeentes, dat wij met elkaar naasten mogen zijn,
dat we met elkaar in deze wereld mogen dienen

in een tijd waarin het moeilijk is, waarin mensen geen hoop meer hebben.

We bidden U voor hen die op de intensieve zorgen verblijven of die daar verplegen.

We bidden voor oude mensen die daar verblijven, maar ook voor jonge mensen
en zelfs voor de kinderen die zijn getroffen door het covid-19-virus.

Heer, wij bidden U voor deze wereld:

geef politici kracht, dat zij doen en beslissingen mogen nemen
wat het beste is voor ons allemaal.

We bidden U, Vader, voor de zorgen die wij zelf hebben,
die wij ondervinden in deze moeilijke tijd.

Wilt U ons de weg wijzen en wilt U met ons meegaan.

In ons hart, Heer, duizelt het van de gedachtes

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 15/11

en soms kunnen we dat niet luidop vertellen.
Daarom wilt U in de stilte van ons hart luisteren
en wilt U ons nabij zijn.

(Stilte voor gebed)

Heer en als ook ons hart, de stilte niet meer onder woorden kan brengen
wat wij voelen, wat wij ervaren,
de pijn en het verdriet, de vreugde en de dankbaarheid,
dan is daar het gebed waar alles in zit,
wat uw eigen Zoon ons geleerd heeft.
Samen bidden wij:

Onze Vader, die in de hemelen zijt,
Uw Naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw Wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.
Amen.

Slotlied: Verheft uw hart, weest welgemoed (TT130)

- 1 Verheft uw hart, weest welgemoed.
Verhoopt de dag die daagt voorgoed.
Gedenkt uw Heer en zijn verbond
in woord en brood, totdat Hij komt.
- 2 Totdat Hij komt, bestaan wij hier –
wakend en wetend dag noch uur,
elkander dragend in geloof,
Gods woord verwachtend van omhoog.
- 3 Heer God, die immer komen zult
in dood en mensennood gehuld,
geef dat wij U vandaag verstaan,
troostend elkander in uw naam.

Zegen

Ga dan heen in vrede, dragend en uitdragend de zegen van God:
De genade van onze Heer Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap van de Heilige Geest
zij met u allen.

AMEN